

СОЦИАЛЬНО-ЗАЩИТНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИНТЕГРАЦИИ ВНУТРЕННЕ ПЕРЕМЕЩЕННЫХ ЛИЦ В УСЛОВИЯХ ПОВЫШЕННОЙ РИСКОВЕННОСТИ ОБЩЕСТВА

Аннотация. Освещены ключевые проблемы интеграции внутренне перемещенных лиц, в частности обеспечение достижения необходимых стандартов их социальной защиты и выработки механизмов помощи. Применяя социологическую методику информационного отслеживания интеграционных процессов, осуществлена диагностика социального самочувствия различных по социальному статусу категорий внутренне перемещенных лиц, исследованы объективные оценки и субъективные требования к содержанию, качеству и «масштабам» социальных потребностей, а также выявлены индикаторы миграционной рисковенности. На основе мониторингового среза результатов специально организованного социологического исследования интегрированности мигрантов в принимающий социум указаны первоочередные задачи, стоящие перед государственными и региональными органами власти: обеспечение переселенцев жильем, предметами первой необходимости, содействие в трудоустройстве, гармонизации социогуманистических референтов. Показано, что регулирование миграционного поведения населения на региональном уровне требует оперативных сдвигов при выявлении последствий вынужденной миграции в контексте повышенной рисковенности общества. Результаты обследования могут послужить аналитическим материалом для обоснования рекомендаций при разработке социальных программ поддержки внутренне перемещенных лиц на региональном уровне.

Ключевые слова: вынужденная миграция, внутренне перемещенные лица, интеграция, социальная защищенность мигрантов, рисковенность, миграционные риски.

SOCIAL PROTECTION PROBLEMS OF INTEGRATION OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN CONDITIONS OF INCREASED RISK-GENERIC SOCIETY

Summary. The key problems of integration of internally displaced persons, including ensuring the achievement of the necessary standards for their social protection and development of assistance mechanisms are highlighted. Applying the sociological method of information tracking of integration processes, diagnosis of social well-being of different social statuses of the categories of internally displaced persons was carried out, objective assessments and subjective requirements regarding the content, quality and "scale" of social needs were researched, as well as indicators of migratory risk-genericity were detected. On the basis of the monitoring cut-off of the results of a specially organized sociological study of the integration of migrants into the receiving society, priority tasks were assigned to the state and regional authorities: provision of settlers with housing, necessities, employment promotion, harmonization of sociohumanistic referents. It is shown that regulation of migration behavior of the population at the regional level requires urgent changes in identifying the consequences of forced migration in the context of increased risk-taking society. The results of the survey can serve as analytical material for substantiating the recommendations for developing of social support programs for internally displaced people at the regional level.

Key words: forced migration, internally displaced persons, integration, social protection of migrants, risk-taking, migratory risks.

УДК 657.633.5:336.226.332

Білобровенко Т. В.

*старший викладач кафедри аудиту та економічного аналізу
Національного університету ДФС України*

Belobrovenko T. V.

*senior assistant at Audit and economic analysis Department
National university of State Tax Service of Ukraine*

ДОДАНА ВАРТІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Анотація. У статті досліджено категорію доданої вартості, дано її економічне визначення, погляди науковців та авторське бачення. Доведено, що наявний ПДВ не є податком саме на додану вартість, фактично він є податком на загальну вартість товару, оскільки об'єктом оподаткування є вартість товару, тому для приведення у відповідність понятійній базі необхідно уточнити дану категорію і дати її визначення у Податковому кодексі.

Ключові слова: податок на додану вартість, додана вартість, об'єкт оподаткування.

Вступ та постановка проблеми. Податок на додану вартість (далі – ПДВ) – це один із найбільш розповсюджених податків у світі, але водночас він є складним та суперечливим. В Україні він замінив податок з обороту та податок із продажу і став відігравати провідну роль у формуванні доходної частини державного бюджету.

Характерною рисою сплати ПДВ є те, що до бюджету сплачується не вся нарахована сума виходячи з оборотів

по реалізації, а лише різниця між нарахованою сумою і сумою ПДВ, яка оплачена або підлягає сплаті конкретним платником під час купівлі сировини, матеріалів, товарів, робіт, послуг. Це забезпечує оподаткування не всіх оборотів, а лише величини вартості, що додається до закупівельних цін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розроблення теоретико-методологічних основ

формування доданої вартості, а також обліку і контролю ПДВ зробили провідні вчені: С. Алексащенко, В. Буряковський, О. Дяковський, Н. Малиш, Н. Манків, К. Пріб та В. Федько. Але поза їхньою увагою залишаються питання формування доданої вартості саме як об'єкта оподаткування податком на додану вартість для цілей бухгалтерського обліку і контролю та необхідності відображення цієї категорії у Податковому кодексі України.

Метою даної роботи є поглиблення теоретико-методологічних підходів до категорії доданої вартості.

Результати дослідження.

ПДВ є одним із різновидів універсальних акцизів, який нараховується та сплачується до бюджету на кожному етапі руху товару від виробника до кінцевого споживача.

Додана вартість як об'єкт оподаткування ПДВ – це вартість, створена в окремій господарській одиниці. Вона може бути визначена двома способами:

– як сума окремих елементів: заробітної плати, нараховань на заробітну плату, амортизації, прибутку, відсотків тощо;

– як різниця між вартістю реалізованої продукції та вартістю сировини, матеріалів, послуг виробничого характеру тощо, придбаних в інших суб'єктів господарювання. Однак у вітчизняних бухгалтерських регістрах не передбачений порядок відображення розміру доданої вартості, що ускладнює методику обчислення податку і потребує відповідної інформаційної бази з ПДВ, спеціальної системи обліку та контролю.

Елементами податку на додану вартість є платники ПДВ, база оподаткування, ставки податку, податкове

зобов'язання, податковий кредит, об'єкт оподаткування, бюджетне відшкодування, податкові пільги, податкова звітність [1].

Нарахування та стягнення ПДВ потребує чіткого визначення доданої вартості, тобто об'єкта оподаткування. Розглянемо підходи до трактування категорії «додана вартість».

Під додану вартістю слід розуміти приріст вартості продукту, виробленого підприємством, до вартості використовуваних ним у виробництві матеріальних ресурсів. З одного боку, цей показник відображає додану на підприємстві вартість без урахування попередніх витрат, а з іншого боку, додана вартість являє собою валовий дохід виробника, призначений для оплати факторів виробництва, що використовуються.

Додана вартість, за своїм обсягом наближається до заново створеної вартості, яка вироблена в конкретній господарській структурі.

Додана вартість за своїм економічним змістом є частиною повної вартості товару і включає у себе такі складники: матеріальні витрати (вартість витрачених у виробництві сировини і матеріалів, послуг виробничого характеру, які формують собівартість продукції); заробітна плата (заробітна плата за окладами, премії, матеріальна допомога, компенсаційні виплати); відрахування на соціальні заходи; амортизація (сума нарахованої амортизації основних засобів, які задіяні в процесі виробництва товарів, робіт, послуг); прибуток. Перший складник не залежить від зусиль товаровиробника, тому він суто арифметично включається у ціну товару. Наступні складники (заробітна плата, прибуток, відрахування на соціальні заходи та амортизація) є доданою вартістю, оскільки вони є тими частинами повної вартості товару, які створюються на конкретному етапі в процесі виробництва товару.

Більш детально створення доданої вартості і розрахунок суми ПДВ показує В.В. Буряковський на рис. 1 і в табл. 1.

У момент кожного акта кулівлі-продажу податок нараховується за стандартною ставкою, а фактично сплачується у сумі, яка зменшена на величину ПДВ, що сплачена на попередній стадії (ці величини показано в табл. 1, у графі 8). Кінцевий користувач сплачує товар за ціною, яка збільшена на всю суму платежів ПДВ, але авансованих на попередніх стадіях виробництва і руху товару [2].

Як бачимо, у платника податку (юридичної особи) додана вартість

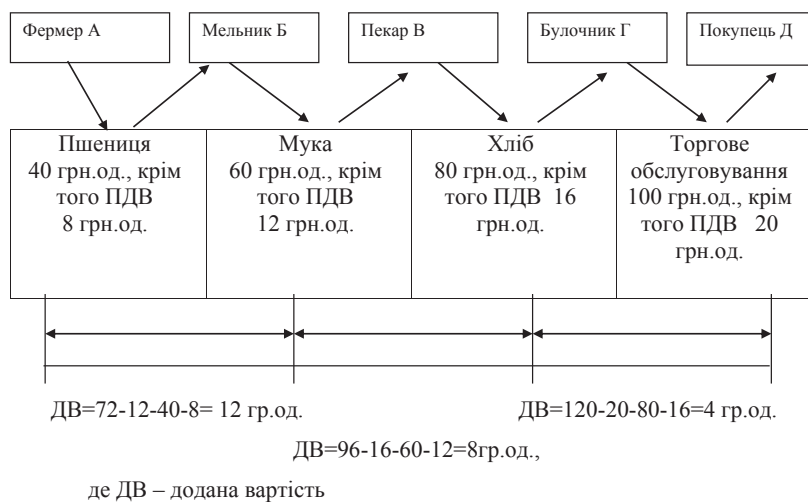

Рис. 1. Створення доданої вартості як об'єкта оподаткування

Джерело: складено за [2]

Таблиця 1

Підприємство	Вартість придбання з врахуванням ПДВ	в т.ч. відноситься на собівартість	Додана вартість	Вартість реалізуємої продукції	ПДВ 20%	Виставляється рахунок покупцю	Раніше сплачений податок	Вноситься в бюджет (гр. 6-гр.8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Фермер	-	-	40*	40	8	48	-	8
Мельник	48	40	12	60	12	72	8	4
Пекар	72	60	8	80	16	96	12	4
Булочник	96	80	4	100	20	120	16	4
Покупець	120	-	-	-	-	-	-	20**

* Без урахування витрат фермера.

** Сума податку, яку сплачує покупець у ціні товару.

Джерело: складено за [2]

обраховується як різниця між загальною сумою продажу і загальною сумою закупки від усіх інших господарських одиниць, які самі є платниками ПДВ. Об'єкт оподаткування – додана вартість – створюється усіма незалежними учасниками виробничо-комерційного процесу. Якщо уявити собі підприємство як єдине ціле із закінченим виробничо-торговельним циклом (від власної сировини і виробництва виробничого обладнання до реалізації готової продукції), то повна вартість продукції, що реалізується, була б результатом власної діяльності такого підприємства, а базою оподаткування стала б величина чистої суми продажу. У нашому прикладі через процес послідовних стадій виробництва і реалізації продукції загальна додана вартість дорівнює вартості останнього продажу кінцевому користувачу без податку на додану вартість.

Для визначення суми ПДВ використовують прямий і обернений методи. Сутність оберненого методу полягає у тому, що для визначення бази оподаткування застосовується вільна (регульована) ціна з ПДВ:

$$\text{БО} = \text{ВЦ}(\text{РЦ}) + \text{ПДВ}, \quad (1)$$

де БО – база оподаткування;
ВЦ(РЦ) – вільна (регульована) ціна;
ПДВ – сума податку, обрахована за ставкою 20%.
А сума податку обраховується за формулою:

$$\text{ПДВ} = \text{БО} * 20 \% : 120 \% \quad (2)$$

Сутність прямого методу полягає у тому, що підприємство, яке здійснює продаж товарів, визначає вільну (регульовану) ціну без ПДВ виходячи із собівартості, прибутку, мита, акцизного податку, інших податків, тобто база оподаткування визначається за формулою:

$$\text{БО} = (\text{С} + \text{П}) + \text{М} + \text{А} + \text{ІП} = \text{ВЦ}(\text{РЦ}), \quad (3)$$

де С – собівартість;
П – прибуток;
М – мито;
А – акцизний податок;
ІП – інші податки, які включають у ціну.

А для визначення суми податку використовують формулу:

$$\text{ПДВ} = \text{БО} * 20 \% : 100 \% \quad (4)$$

Обрахована за такою формулою сума ПДВ додається до вільної ціни, у результаті чого утворюється ціна продажу.

Тобто, відповідно до чинного податкового законодавства, як видно з рис. 1, ПДВ на кожному етапі нараховується за стандартною ставкою (20%) і фактично виплачується у сумі, зменшеній на величину податку, що сплачена на попередній стадії руху товару.

Отже, кінцевий споживач купує товар за ціною, збільшеною на всю суму платежів ПДВ, які були сплачені на попередніх стадіях руху товару. Крім того, кожен суб'єкт господарювання, який є учасником процесу «виробництво – споживання», сплачує податок у тому розмірі, на скільки він збільшив вартість сировини і матеріалів, які використовуються ним у процесі господарської діяльності.

Розглядаючи економічну суть ПДВ, необхідно відзначити, що об'єкт та база оподаткування ПДВ можуть відрізнятися від доданої вартості. Це пояснюється тим, що використовуються різні варіанти визначення ПДВ, які передбачають використання різних принципів його формування та різних методик обчислення.

Проте, розглядаючи економічну природу податку на додану вартість, зокрема суть доданої вартості, яка, своєю чергою, є об'єктом оподаткування, необхідно відзна-

чити певну невідповідність поняття доданої вартості та поняття об'єкту та бази оподаткування. Так, відповідно до Податкового кодексу (п. 185.1), об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

а) постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, у тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також із передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю;

б) постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України;

в) ввезення товарів на митну територію України;

г) вивезення товарів за межі митної території України;

е) постачання послуг із міжнародних перевезень пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом [1].

Щодо доданої вартості, то її визначення відсутнє у Податковому кодексі.

З погляду економічної теорії додана вартість створюється робочою силою та засобами праці. Тобто під час формування доданої вартості необхідно враховувати лише суму валового доходу суб'єкта господарювання. Звідси випливає, що твердження про те, що заробітна плата, відрахування на соціальні заходи, амортизація є складниками доданої вартості, є некоректним, адже, відповідно до класичної теорії вартості, вищенаведені складники є засобами праці, а засоби праці не можуть бути доданою вартістю, оскільки фактично вони формують вартість товару. Звідси можна зробити висновок, що доданою вартістю у виробництві повинен бути плановий валовий прибуток, у торгівлі – торгова націнка, адже її додають до ціни товару.

Сьогодні не існує єдиного підходу до трактування терміну «додана вартість» (табл. 2). Теоретичні основи доданої вартості були сформовані ще за часів класиків економічної науки. Існує два протилежних погляди на трактування цієї категорії. Згідно з першим підходом, додана вартість визначалася К. Марксом як різниця між тією вартістю, яку жива праця створює у процесі виробництва, і тією, яку капіталіст оплачує робітнику у формі заробітної плати [3].

В основі другого підходу лежить теорія трьох факторів виробництва, засновником якої є Ж. Сей. Ця теорія передбачає, що за допомогою праці створюється лише певна частина доданої вартості, яка відповідає заробітній платні, прибуток же створюється капіталом (засобами виробництва), а рента – землею [3].

Також додану вартість можна трактувати як поліпшення чи вдосконалення, яке підприємство надає своєму продукту або послугі, перш ніж запропонувати споживачам. Додана вартість використовується для опису випадків, коли фірма бере продукт, який може розглядатися як однорідний, із невеликими відмінностями від продукту конкурента, і надає його потенційним клієнтам з певними змінами, які забезпечують зростання його вартості. Ми вважаємо, що таке визначення доданої вартості є описовим і не надає повної інформації щодо складових елементів, за допомогою яких створюється ця вартість.

Такі підходи до визначення даної категорії у цілому виявляються вірними, однак більшість визначень враховує лише окремі особливості цього податку, а не їх сукупність.

Розмір доданої вартості залежить від значної кількості чинників. На рис. 2 відображено чинники, які, на нашу думку, є найвагомими.

Якщо ж розглядати вплив кожного із зазначених чинників, то він буде таким:

1. Вартість витрачених матеріалів віднімається від виручки від реалізації товару. Якщо зростання вартості витрачених матеріалів супроводжується зростанням ціни товару на суму, що дорівнює вартості витрачених матеріалів, то додана вартість залишається незмінною.

2. Чим вища якість товару, тим вища ціна товару, тим більша різниця між виручкою та витратами на виробництво товару і, як наслідок, більший розмір доданої вартості.

3. Вплив тривалості оборотності оборотних коштів є неоднозначним. Високий ступінь оборотності оборотних

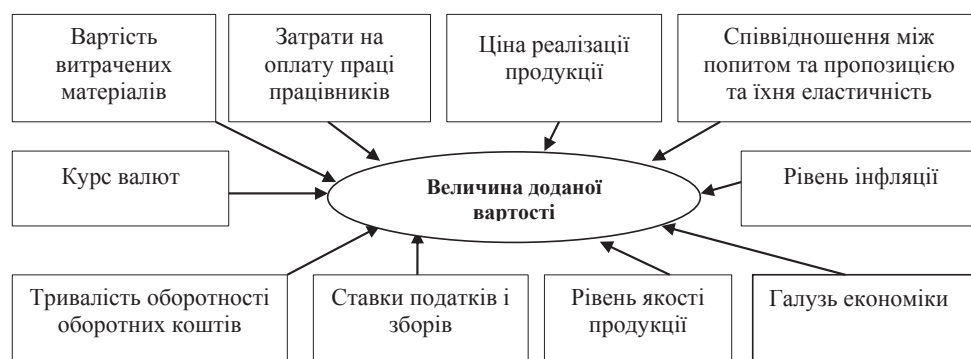

Рис. 2. Чинники, які впливають на величину доданої вартості

Джерело: складено автором

Таблиця 2

Дефініції категорії «додана вартість»

Джерело, автор	Визначення
С. Алексашенко [4, с. 94]	Додана вартість – різниця між виручкою підприємства від продажу своїх товарів і вартістю придбаних матеріалів, використаних у виробництві
Американський економічний словник [5, с. 33]	Додана вартість – це вартість, яку виробник прирощує до вартості власної сировини і матеріалів або купує (крім праці) перед тим, як реалізувати нову поліпшену продукцію чи послугу
Англійський словник Collins [6]	Додана вартість – це різниця між загальним доходом фірми, галузі і т. д. та загальним обсягом закупівель у інших фірм, галузей і т. д. Сукупність значень доданої вартості у всій економіці (валова додана вартість) являє валовий внутрішній продукт, що економіка отримує
Бізнес-словник [7]	Додана вартість – це вартість проданого товару (наданих послуг) за вирахуванням вартості матеріалів і напівфабрикатів, витрачених на виробництво; дорівнює виручці, яка включає у себе еквівалент витрат на заробітну плату, відсоток на капітал, ренту і прибуток
О. Дяковський [8, с. 13]	Додана вартість визначається як природний об'єкт оподаткування, тобто вартість, створена на даному конкретному етапі руху товару від виробника до кінцевого споживача. ПДВ є формою руху частини доданої вартості, яка створюється на всіх стадіях виробництва та обігу
Інвестиційний словник [9]	Додана вартість використовується у декількох напрямках, щоб указати на певне вдосконалення продукту чи послуги. З одного боку, додана вартість являє собою різницю між вартістю матеріалів, придбаних фірмою, і ціною, за якою він продає товари, у виробництві яких були використані ці матеріали. Як метод управління компанія прагне забезпечити зростання доданої вартості у своїй продукції для отримання додаткових конкурентних переваг; додана вартість у цьому сенсі є засобом уникнення комерціалізації і підтримки прибутку
К. Маркс [3]	Додана вартість – це частина новоствореної вартості, яка формується на кожному етапі руху товару від виробника до кінцевого споживача як різниця між валовим прибутком і затратами, понесеними під час виробництва товару
Н. Малиш [10, с. 17]	Додана вартість – це ринкова ціна обсягу продукції, виробленої фірмою, мінус вартість спожитої сировини та матеріалів, придбаних у постачальників
К. Макконнелл, С. Брю [11, с. 154]	Додана вартість – це вартість проданого фірмою продукту мінус вартість сировини та матеріалів, придбаних і використаних фірмою для його виробництва, а також дорівнює виручці, що включає у себе еквівалент заробітної плати, орендної плати, процента та прибутку
Н. Манків [12, с. 52]	Додану вартість характеризує як для окремої фірми, так і з точки зору економіки у цілому. Додана вартість фірми дорівнює вартості виробленої продукції, за вирахуванням вартості куплених нею проміжних товарів. Для економіки у цілому її сума повинна дорівнювати вартості всіх кінцевих товарів і послуг
К. Пріб, В. Федько [13]	Величина доданої вартості розраховується як різниця між вартістю продукції, що реалізується, і вартістю сировини і матеріалів, сторонніх робіт та послуг, використаних у процесі її виробництва або шляхом додавання складових елементів, що характеризують її структуру: заробітної плати з нарахуваннями на неї до фондів соціального страхування, прибутку, амортизації, податків і зборів, що включаються до витрат, сплачених відсотків за кредит
Рішення Президії Торгово-промислової палати України [14]	Додана вартість – це частина вартості декларованих товарів, яка визначається різницею між вартістю декларованої продукції та вартістю використаних для її виробництва імпортованих сировини та матеріалів

коштів може призводити як до зростання, так і до зниження доданої вартості.

4. Зростання розміру заробітної плати, ціни та податків і зборів спричиняє зростання доданої вартості, і навпаки.

5. Чим більшим є попит порівняно з пропозицією на товар, тим більшою є додана вартість. Це пов'язано зі зростанням ціни на товари з підвищеним попитом, оскільки ринок не в змозі забезпечити їх необхідну пропозицію. І навпаки, якщо пропозиція перевищує попит, це призводить до зниження ціни і, як наслідок, доданої вартості.

6. Курс валют та рівень інфляції взаємопов'язані між собою. Ціна товару зростає на інфляційні очікування та можливі коливання валютних курсів, що призводить до зростання доданої вартості.

7. Сировинні галузі характеризуються низькою доданою вартістю.

Дослідження різноманітних поглядів учених до розкриття сутності категорії ПДВ дало можливість обґрунтувати власну думку із цього приводу.

На нашу думку, додана вартість – це вартість, яка створюється на кожному наступному етапі виробництва та реалізації продукції та включає у себе заробітну плату, нарахування на соціальні заходи, амортизацію, фінансові витрати, витрати на рекламу, страхування вантажу, прибуток тощо за вирахуванням вартості придбаних матеріалів, товарів, робіт чи послуг.

Висновки. В Україні ПДВ є основним бюджетоутворюючим податком. На відміну від країн ЄС, де основні надходження забезпечуються податком із доходів фізичних осіб, в Україні цей податок стоїть на першому місці за його фіскальним значенням. Наявний механізм адміністрування ПДВ доводить те, що ПДВ не є податком саме на додану вартість, фактично це є податок на загальну вартість товару, оскільки об'єктом оподаткування є вартість товару. Це доводить і Податковий кодекс України, де відсутнє поняття доданої вартості, тому для приведення у відповідність понятійній базі необхідно уточнити дану категорію і дати її визначення у Податковому кодексі.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 19.07.2018).
2. Буряковський В.В. Налоги. Глава 7. URL: <https://www.twirpx.com/file/192378/> (дата звернення: 19.07.2018).
3. Уллубієва К.К. Розвиток нормативного регулювання бухгалтерського обліку розрахунків за податком на додану вартість в Україні. Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2011. № 1. С. 270–274.
4. Алексашенко С. Западноевропейская практика использования налога на добавленную стоимость. Экономические науки. 1991. № 6. С. 94–102.
5. Добавленная стоимость. Сайт Экономического словаря. URL: http://abc.informbureau.com/html/aiaaeaiiass_noieinou.html (дата звернення: 20.07.2018).
6. Value added. Сайт Collins dictionary. URL: <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/valueadded> (дата звернення: 20.07.2018).
7. Добавленная стоимость, налог на добавленную стоимость. Сайт Бизнес словаря. URL: <http://www.vedomosti.ru/glossary/> (дата звернення: 20.07.2018).
8. Дяковський Д.А. Оподаткування доданої вартості в Україні: автореф. дис. ... к.е.н.: спец. 08.04.01. Ірпінь, 2004. 18 с.
9. Value added. Сайт Investor glossary. URL: <http://www.investorglossary.com/value-added.htm> (дата звернення: 20.07.2018).
10. Малиш Н.А. Макроекономіка: навч. посіб.; 2-е вид., випр. Київ: МАУП, 2004. 184 с.
11. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Політична економія. Принципи, проблеми і політика. Ч. 1. Макроекономіка; пер. з англ. Львів: Просвіта, 1997. 672 с.
12. Манків Г.Н. Макроекономіка; пер. з англ.; наук. ред. пер. С. Панчишина. Київ: Основи, 2000. 588 с.
13. Пріб К.А. Податкова система України: термінологія і формулювання основних положень: навч. посіб. URL: http://pfor.com/book_260_glava_6_TERM%D0%86NI_%D0%86_PONJATTJA_PODATKOV.html (дата звернення: 21.07.2018).
14. Про затвердження Інструкції про порядок визначення країни походження товарів/послуг, оформлення та засвідчення сертифікатів відповідних форм: Рішення Президії Торгово-промислової палати України, протокол № 21(5) від 27 лютого 2002 р. URL: <http://ua-info.biz/legal/baseie/ua-xmtwnt.htm> (дата звернення: 21.07.2018).

ДОБАВЛЕННАЯ СТОИМОСТЬ КАК ОБЪЕКТ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ НДС

Аннотация. В статье исследована категория добавленной стоимости, даны ее экономическое определение, взгляды ученых и авторское видение. Доказано, что существующий в настоящее время НДС не является налогом именно на добавленную стоимость, фактически он является налогом на общую стоимость товара, так как объектом налогообложения является стоимость товара, поэтому для приведения в соответствие с понятийной базой необходимо уточнить данную категорию и дать ее определение в Налоговом кодексе.

Ключевые слова: налог на добавленную стоимость, добавленная стоимость, объект налогообложения.

ADDED VALUE AS AN OBJECT OF TAXATION VALUE ADDED TAX

Summary. The article examines the category of value added, provides its economic definition, views of scientists and the author's vision, it is proved that the current VAT is not a value-added tax, in fact it is a tax on the total value of the goods, since the object of taxation is the value of the goods, therefore, in order to bring the conceptual framework into line, it is necessary to clarify this category and provide its definitions in the Tax Code.

Key words: value added tax, value added, object of taxation.